

**Bestemmingsplan
Landbouwontwikkelingsgebied 2015,
Keuzenotitie**

ONTWERP

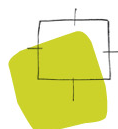
BügelHajema

Plek voor ideeën

**Bestemmingsplan
Landbouwontwikkelingsgebied 2015,
Keuzenotitie**

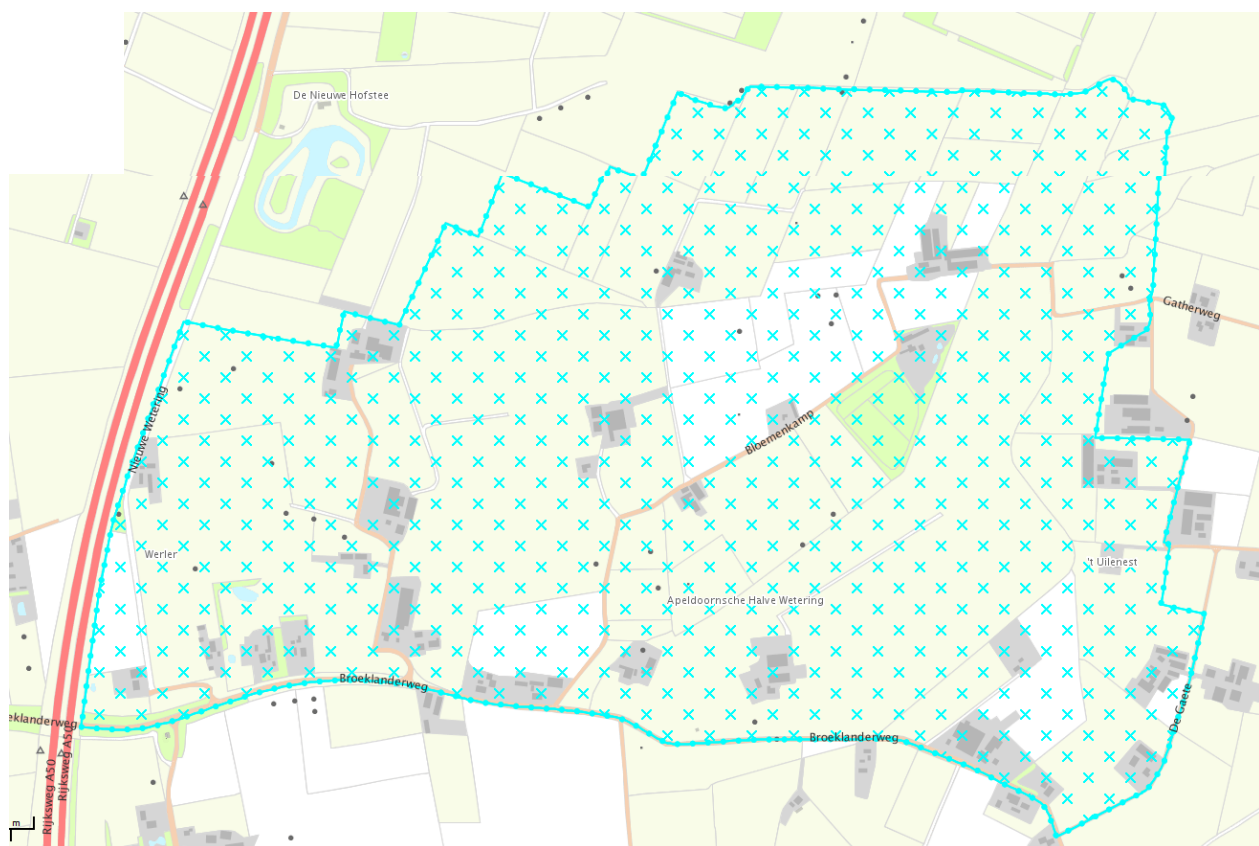
O N T W E R P

23 maart 2015
Projectnummer 013.00.01.20.13.00

Ideeën voor een plek

Overzichtskaart

Inhoudsopgave

1	Inleiding	7
1.1	Voorgeschiedenis	7
1.2	Waarom een nieuw bestemmingsplan	7
1.3	Waarom een Keuzenotitie?	8
1.4	Proces	9
1.5	Leeswijzer	10
2	Te handhaven uitgangspunten	11
3	Omgevingsverordening Gelderland	13
3.1	Inleiding	13
3.2	Provinciale beleidskeuze Landbouwontwikkelingsgebieden	13
3.3	Regels voor niet-grondgebonden veehouderij	15
3.4	Regels voor grondgebonden veehouderijen	15
3.5	Regels voor niet grondgebonden (melk)rundveebedrijven, of -takken	17
3.6	Functieverandering en nevenactiviteiten	17
3.7	Natuur en landschap	17
3.8	Biovergisting	18
4	Discussiepunten en voorstellen	19
5	Uitgangspunten voor het bestemmingsplan	23
5.1	Uitgangspunten o.b.v. de Omgevingsverordening	23
5.2	Concrete initiatieven	25
5.3	PlanMER en onderzoek	27
5.4	Nieuw gemeentelijk beleid	29
5.5	BKP	29
6	Resultaten overleg	31
6.1	Overleg Gebiedsgroep	31
6.2	Reactie Gebiedsgroep	32

Bijlagen

Inleiding

1.1

Voorgeschiedenis

In juli 2012 is het bestemmingsplan LOG Beemte Vaassen vastgesteld door de gemeenteraden van Epe en Apeldoorn. Bij uitspraak van de Raad van State is het bestemmingsplan vernietigd. De nadruk bij deze uitspraak lag op de onderbouwing van het bestemmingsplan door het PlanMER, en dan met name bij de uitbreidingsmogelijkheden van de veehouderijen.

Door de ontstane situatie is medio 2013 tussen de gemeenten Apeldoorn en Epe en de provincie Gelderland overleg gepleegd over het vervolg van de procedure. Tevens is toen overlegd met de inplaatsers en uitbreiders en is gevraagd of ze nog verder wilden met het Landbouwontwikkelingsgebied. Ze hebben destijds aangegeven dit te willen en ook geen andere keuze te hebben. Vervolgens hebben ze een gezamenlijke brief verzonden aan de provincie om dit te bevestigen en de provincie te vragen de procedure te willen overnemen van de gemeenten.

De provincie heeft toen aangegeven de procedure voor de inplaatsers en uitbreiders te willen overnemen door middel van een provinciaal inpassingsplan (PIP), waarbij tevens de zogenaamde coördinatieregeling wordt toegepast (planopstelling inclusief uitvoeringsbesluiten), mits er een uitdrukkelijk verzoek van de gemeenteraden van Epe en Apeldoorn aan ten grondslag zou liggen.

Deze raadsbehandelingen hebben plaatsgevonden in oktober en november 2013. Op basis daarvan hebben beide gemeenteraden een formeel verzoek bij de provincie ingediend om de procedure middels een PIP over te nemen.

Voorwaarde was voor de gemeenteraad van Apeldoorn dat de uitgangspunten uit het Gebiedsplan door de provincie zouden worden overgenomen en om de Gebiedsgroep te blijven betrekken in het proces.

1.2

Waarom een nieuw bestemmingsplan

De gedachte was eind 2013 nog dat alle inplaatsers en uitbreiders zouden kunnen worden gefaciliteerd in het PIP. Inmiddels is duidelijk geworden dat het PIP nog slechts betrekking heeft op de locatie Verbeek in Epe.

Dat betekent per saldo dat voor het gehele plangebied van het Landbouwontwikkelingsgebied in Apeldoorn nog een nieuw bestemmingsplan moet worden gemaakt.

Maar het betekent niet dat er blanco gestart moet worden met het nieuwe bestemmingsplan. Met name de verbeelding van het bestemmingsplan Landbouwontwikkelingsgebied is in belangrijke mate nog weer te gebruiken. Daarmee wordt bedoeld dat de bestemmingen Natuur, Verkeer, Water en Wonen (met bijbehorende aanduidingen) in beginsel weer overgenomen kunnen worden in het nieuwe bestemmingsplan. Bij deze functies is immers destijds de huidige situatie in het bestemmingsplan vastgelegd. Daarin is sindsdien in de meeste gevallen niets gewijzigd.

Voorgesteld wordt om ook de bouwvlakken voor de bestaande agrarische bedrijven over te nemen van het in 2012 opgestelde bestemmingsplan.

Natuurlijk moet wel gecontroleerd worden of er in de afgelopen jaren veranderingen in het gebied zijn opgetreden, die verwerkt moeten worden in het bestemmingsplan. In ieder geval worden de volgende controles gedaan:

- Zijn locaties met een agrarisch bouwvlak, waarvan de bedrijfsvoering inmiddels is gestaakt? In overleg met de Omgevingsdienst Veluwe IJssel wordt dit bekeken.
- Later genomen onherroepelijke besluiten worden verwerkt: dit betreft het projectbesluit De Gaete naast nr. 9 (onherroepelijk 11 december 2012; zie ruimtelijke plannen NL.IMRO.0200.pb1011-onh1). Dit betreft een uitbreiding van de stallen van het bestaande bedrijf Gatherweg 28, dat gedeelte in Apeldoorn ligt en gedeeltelijk in Epe.

Daarnaast speelt er op één locatie een ontwikkelingswens (Bloemenkamp 5). In paragraaf 4.1. wordt daar nader op ingegaan.

1.3

Waarom een Keuzenotitie?

Aangezien de situatie nu wezenlijk anders is als medio 2013, met name ten aanzien van de inplaatsers en uitbreiders, roept dat de vraag op welke ontwikkelingsruimte voor intensieve veehouderijen nog in het nieuwe bestemmingsplan moet worden opgenomen. Wat moet bijvoorbeeld worden gedaan met de bedrijven die niet tijdig konden meeliften met het PIP, maar nog wel het plan hebben om naar het LOG te verplaatsen. Daarbij speelt ook de vraag een rol of en in hoeverre de inplaatsers schade gaan lijden indien voor hen geen bouwvlak meer in het bestemmingsplan wordt opgenomen.

Daarnaast heeft de provincie inmiddels de nieuwe Omgevingsvisie en Omgevingsverordening vastgesteld. Deze heeft invloed op de wijze van regelen van met name de veehouderijen in het plangebied. Dit wordt in hoofdstuk 3 nader toegelicht.

Samengevat kan gesteld worden dat er aantal nieuwe keuzes gemaakt moeten worden voor het op te stellen bestemmingsplan voor het Landbouwontwikke-

lingsgebied. De voorliggende Keuzenotitie is bedoeld om koers te bepalen voor die nieuwe keuzes.

De Raad van State heeft het bestemmingsplan uit 2012 vernietigd omdat de uitbreidingsmogelijkheden voor de veehouderijen onvoldoende waren onderzocht in het planMER. Dat betekent dat bij het bepalen van de uitgangspunten voor het nieuwe bestemmingsplan de aandacht vooral gericht moet zijn op de uitbreidingsmogelijkheden van de veehouderijen en de milieugevolgen daarvan.

Maar het betekent ook dat er voor meerdere onderdelen uit het bestemmingsplan van 2012 geen nieuwe uitgangspunten vastgelegd behoeven te worden. Dit betreft vooral de regeling van de bestaande functies en waarden in het gebied, zoals landschappelijke waarden, watergangen, burgerwoningen en dergelijke. Het is de bedoeling om deze waarden en functies in beginsel weer op een vergelijkbare manier in het bestemmingsplan op te nemen.

Dit betreft de uitgangspunten, zoals deze in het volgende hoofdstuk zijn aangegeven.

1.4

Proces

Deze keuzenotitie is voorbereid in een ambtelijke projectgroep van de gemeente Apeldoorn en kortgesloten met de gemeente Epe.

Gelet op de belangen in het gebied is de concept keuzenotitie voorgelegd aan de Gebiedsgroep LOG en aan de LTO. Dit heeft geresulteerd in een overleg met enkele vertegenwoordigers van de Gebiedsgroep op 5 februari 2015. Op basis van dit overleg heeft de Gebiedsgroep een schriftelijke reactie ingediend. In hoofdstuk 5 wordt daar nader op ingegaan.

De aangepaste keuzenotitie is vervolgens voorgelegd aan het college van B&W. Hierna vindt bespreking plaats in de Politieke Markt Apeldoorn (PMA). Het streven is om dat in april 2015 te laten plaatsvinden.

Op basis van de discussie in de PMA kan het college van B&W vervolgens de keuzenotitie vaststellen. Daarmee liggen de uitgangspunten voor het nieuwe bestemmingsplan vast.

Hierna wordt het bestemmingsplan (en de bijbehorende planMER) uitgewerkt. Vanzelfsprekend worden ook deze weer besproken met de Gebiedsgroep en LTO. En uiteindelijk zal de gemeenteraad dat nieuwe bestemmingsplan moeten vaststellen.

1.5

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de uitgangspunten benoemd die al zijn gekozen voor het bestemmingsplan uit 2012 en die ook voor het nieuwe bestemmingsplan van toepassing zijn.

Hoofdstuk 3 gaat in op de regels van de provincie Omgevingsverordening en de uitgangspunten en discussiepunten die daaruit kunnen worden gedestilleerd.

In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op enkele specifieke uitgangspunten.

Hoofdstuk 5 tenslotte beschrijft het gevoerde overleg over de concept keuze-notitie.

T e h a n d h a v e n u i t g a n g s p u n t e n

De volgende uitgangspunten lagen reeds ten grondslag aan het bestemmingsplan Landbouwontwikkelingsgebied uit 2012 en blijven onverkort van toepassing. Deze uitgangspunten sluiten aan bij de standaard regeling voor het landelijk gebied binnen de gemeente Apeldoorn.

1. De landschappelijke kwaliteiten van het gebied worden vastgelegd in het bestemmingsplan. Dit betreft de open es aan de zuidwestzijde van het plangebied.
2. Archeologische waarden worden in het bestemmingsplan beschermd (zie ook paragraaf 3.3).
3. Het plangebied kent geen belangrijke natuurwaarden. Wel wordt het bestaande bosgebied aan de Bloemenkamp beschermd met de bestemming Natuur.
4. Bij vergroting van agrarische bedrijven dient getoetst te worden aan de soortbescherming conform de Flora- en faunawet.
5. De wateringen worden met de bestemming Water vastgelegd in het bestemmingsplan. De overige wateren zijn onderdeel van de agrarische bestemming.
6. Bij vergroting van het verharde oppervlakte, zoals bij vergroting van agrarische bedrijven, dient te worden voorzien in voldoende waterberging ter compensatie.
7. Bestaande burgerwoningen krijgen de bestemming Wonen met beperkte uitbreidingsmogelijkheden overeenkomstig de standaard regeling voor het landelijk gebied.
8. De bestemmingsvlakken voor de bestemming Wonen worden overgenomen uit het bestemmingsplan Landbouwontwikkelingsgebied uit 2012.
9. Nieuwe burgerwoningen worden niet toegestaan.
10. Het splitsen van een woning in twee zelfstandige woonruimten is onder voorwaarden mogelijk (overeenkomstig de standaard regels voor het landelijk gebied).
11. Het plan zal onder voorwaarden een regeling bevatten voor het bieden van mogelijkheden voor kleinschalige aan huis verbonden activiteiten (standaard regels voor het landelijk gebied).
12. Er wordt ruimte gegeven voor nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven, tenzij dit leidt tot beperking van de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende bedrijven. Kinderdagopvang, zorgboerderijen en andere zorgfuncties worden niet wenselijk geacht als nevenactiviteit bij een intensieve veehouderij of in de directe omgeving van dergelijke bedrijven vanwege de mogelijke gezondheidseffecten.

13. Functieverandering van stoppende agrarische bedrijven naar wonen of niet-agrarische bedrijvigheid wordt niet in het bestemmingsplan mogelijk gemaakt. Eventuele verzoeken daartoe worden afzonderlijk beoordeeld en zo nodig wordt een afzonderlijke planologische procedure doorlopen.

Omgevingsverordening Gelderland

3.1

Inleiding

Op 9 juli 2014 stelden Provinciale Staten van Gelderland de Omgevingsvisie vast. De bijbehorende Omgevingsverordening is vervolgens op 24 september 2014 vastgesteld. In de Omgevingsvisie staan de hoofdlijnen en in de Omgevingsverordening de regels. Het Waterplan, het Provinciaal Verkeer en Vervoer Plan, het Streekplan, het Milieuplan en de Reconstructieplannen zijn herzien en samengebracht in de nieuwe Omgevingsvisie.

In dit hoofdstuk zijn de relevante delen van de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening vermeld. De consequenties daarvan voor het bestemmingsplan Landbouwontwikkelingsgebied en de bijbehorende keuzes komen in hoofdstuk 4 aan de orde.

De provincie kiest er in deze Omgevingsvisie voor om vanuit twee hoofddoelen bij te dragen aan gemeenschappelijke maatschappelijke opgaven. Deze zijn:

1. een duurzame economische structuur;
2. het borgen van de kwaliteit en veiligheid van onze leefomgeving.

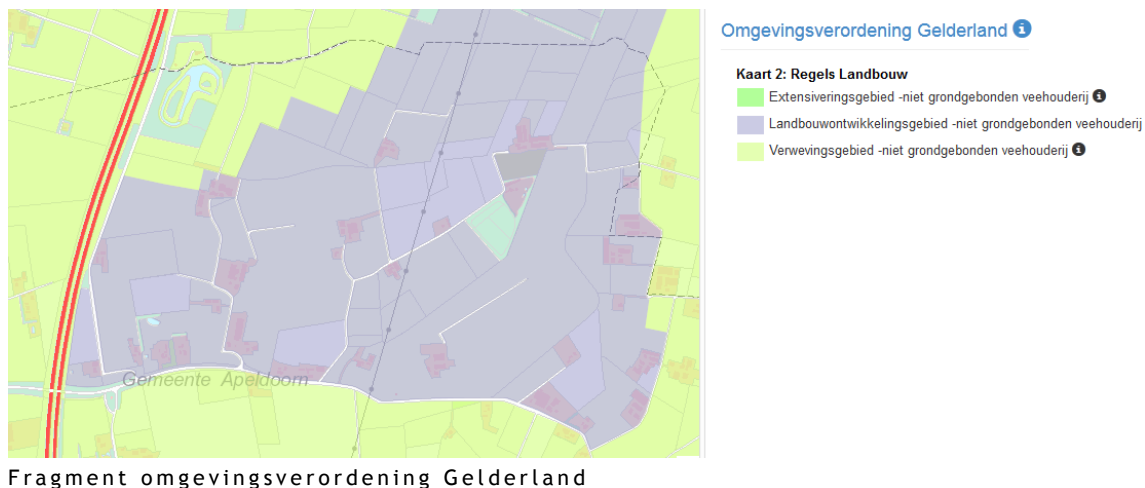
Via co-creatie en uitnodigingsplanologie wil de provincie sneller inspelen op de maatschappelijke ontwikkelingen in Gelderland.

In het provinciale beleid voor de veehouderij wordt onderscheid gemaakt tussen grondgebonden en niet-grondgebonden veehouderij. Dat betekent dat niet meer wordt gesproken over intensieve veehouderijen. Ook melkveehouderijen kunnen in beginsel als niet-grondgebonden worden aangemerkt.

3.2

Provinciale beleidskeuze Landbouwontwikkelingsgebieden

Het gebied Beemte-Vaassen is in de provinciale verordening opnieuw aangewezen als Landbouwontwikkelingsgebied.

Fragment omgevingsverordening Gelderland

De verordening geeft het volgende aan voor de landbouwontwikkelingsgebieden:

De gebieden waren bedoeld om ruimte te bieden aan bedrijven die uit de extensiveringsgebieden zouden moeten verdwijnen vanwege de ligging nabij prioritaire ammoniakgevoelige natuur. De Reconstructiewet concentratiegebieden stelt dat in deze landbouwontwikkelingsgebieden ruimte moet worden geboden voor de nieuwvestiging van bedrijven. Afgelopen jaren is gewerkt aan bestemmingsplannen om deze ruimte ook te bieden. De noodzaak om nieuwvestigingsruimte te bieden is echter afgelopen jaren kleiner geworden. Door de marktontwikkeling stoppen veel bedrijven. Deze bestaande bedrijfslocaties komen beschikbaar. Ook binnen verwevingsgebieden komen bestaande locaties voor hergebruik beschikbaar die gezien hun ligging, goede ontwikkelingsmogelijkheden bieden. Bovenstaande betekent dat de behoefte aan echte nieuwvestigingslocaties vervalt. Bedrijven die in een lopende procedure zitten en een aantal bedrijven die met provinciale verplaatsingssubsidie hun bedrijf wensen te verplaatsen, dienen echter zorgvuldig te worden afgehandeld.

In veel bestemmingsplannen voor de landbouwontwikkelingsgebieden zitten echter meer mogelijkheden tot nieuwvestiging dan strikt nodig is voor de lopende gevallen. Dit betekent dat de overprogrammering kan vervallen met uitzondering van locaties die bestemd zijn voor nieuwvestiging van niet-grondgebonden veehouderijbedrijven voor ondernemers die vóór 14 mei 2013:

- een subsidiebeschikking voor verplaatsing van het bedrijf op basis van de subsidieregeling Verplaatsing Intensieve Veehouderij (VIV) van de provincie Gelderland beschikking hebben ontvangen; of
- een schriftelijk (principe) verzoek, een aanvraag om een omgevingsvergunning of een aanvraag om bestemmingsplanherziening tot vestiging bij de gemeente hebben ingediend, welke voldoen aan de (ontvankelijkheids)vereisten die de betreffende gemeente daaraan stelt (artikel 2.5.6.1).

Is overigens voor 14 mei 2013 een verzoek ingediend zoals omschreven onder b dan staat het de ondernemer nog vrij om dit verzoek te wijzigen. Wijziging kan

zowel toezien op de omvang alswel op de aard van de bedrijfsvoering, met dien verstande dat er nog wel sprake moet zijn van een niet - grondgebonden veehouderijbedrijf.

3.3

Regels voor niet-grondgebonden veehouderij

Definitie

Er is sprake van een niet grondgebonden veehouderij als de agrarische productie voor het grootste deel afkomstig is uit de niet - grondgebonden veehouderijtak(ken). Dat wil zeggen dat het om een bedrijf gaat dat beschikt over onvoldoende cultuurgrond om de dieren op het eigen bedrijf in de omgeving van de bedrijfsgebouwen voor meer dan 50 procent van het benodigde voer te voorzien.

Nieuwvestiging

Met uitzondering van lopende procedures zijn er geen nieuwe niet-grondgebonden veehouderijen in het Landbouwontwikkelingsgebied meer toegestaan (zie 2.1.1).

Uitbreidingsmogelijkheden van bouwvlakken

Verder geeft de verordening aan dat aan een agrarisch bedrijf ten behoeve van de niet-grondgebonden veehouderijtak een agrarisch bouwperceel kan worden toegekend van ten hoogste 1,5 hectare (art. 2.5.6.2.).

In landbouwontwikkelingsgebieden zijn ook andere functies aanwezig. Voldoen aan ruimtelijke kwaliteit en maatschappelijk verantwoord ondernemen is ook voor bedrijven in deze gebieden aan de orde. Bedrijven die willen uitbreiden waarbij het bouwperceel moet worden vergroot dienen in de toekomst ook aan de aanvullende eisen te voldoen en zullen op vlak van milieu, dierenwelzijn en volksgezondheid extra (bovenwettelijke) maatregelen moeten treffen. Zodra gemeenten het toekomstige beoordelingssysteem in hun beleid hebben verankerd kan de maximale bouwperceelsmaat van 1,5 hectare voor de landbouwontwikkelingsgebieden vervallen.

3.4

Regels voor grondgebonden veehouderijen

Om grondgebonden bedrijven als functionele dragers van het Gelders platteland te behouden en versterken biedt de provincie ruimte voor groene groei en verbreding. Bij de grondgebonden landbouw gaat het onder meer om bedrijven voor akkerbouw, fruitteelt, boomteelt en melkveehouderij.

Definitie

Een grondgebonden veehouderijbedrijf is een agrarisch bedrijf dat gericht is op het ontwikkelen van activiteiten waarbij de productie voor meer dan 50 procent afhankelijk is van het producerend vermogen van de grond waarover het bedrijf in de omgeving van de bedrijfsgebouwen kan beschikken (= circa 10 km). Dat wil zeggen dat het bedrijf beschikt over cultuurgrond om de dieren op het bedrijf voor meer dan 50% in de ruwvoerbehoefte te kunnen voorzien. Dat biedt de basis voor meer gesloten groene kringlopen. Wanneer het overgrote deel van het (ruw)voer van elders wordt aangevoerd en (rest)producten weer worden afgevoerd, is er geen sprake van een locatie- of grondgebonden bedrijf. Het betekent dus ook dat melkveehouderijen met weinig grond moeten worden aangemerkt als niet-grondgebonden veehouderijen.

In bestemmingsplannen dient deze definitie van een grondgebonden veehouderijbedrijf te worden opgenomen volgens de verordening. Om de grondgebondenheid van een ondernemer te beoordelen, vereisen gemeenten van ondernemers dat zij bij hun aanvraag een grondgebruiksplan toevoegen. In dit plan geeft de ondernemer aan over welke gronden het bedrijf kan beschikken - zowel pacht als eigendom - en voor welke teelten de percelen worden gebruikt.

Nieuwvestiging

Nieuwvestiging is alleen toegestaan indien dit een verbetering van de landbouwstructuur oplevert en hervestiging op een bestaand agrarisch bouwperceel ondoelmatig is.

Uitbreidingsmogelijkheden van bouwvlakken

De uitbreiding van een grondgebonden veehouderij moet ruimtelijk aanvaardbaar zijn. Zowel op de schaal van het gebouw, het erf en de inpassing van het erf in het landschap dient aandacht te zijn voor de ruimtelijke kwaliteit. Bij een grootschalige uitbreiding wordt verzocht een beeldkwaliteitsplan op te stellen. De provincie stelt geen grens aan de bedrijfsomvang van een grondgebonden veehouderijbedrijf. Bij een groot bedrijf - een groot erf met stallen - hoort een passende 'open ruimte' in de vorm van agrarische cultuurgrond. Bedrijven die willen groeien moeten die ontwikkelruimte 'verdienen'.

De regels in de verordening zijn als volgt:

Uitbreiding (vergroting van de agrarische bebouwing) van de grondgebonden productietak is overeenkomstig de verordening alleen toegestaan indien:

- geen sprake is van omschakeling (gedefinieerd als: de overgang van een grondgebonden productietak naar een niet-grondgebonden productietak als gevolg van de uitbreiding van de veestapel),
- aan uitbreiding een grondgebruiksplan ten grondslag ligt,
- de uitbreiding ruimtelijk aanvaardbaar is en voorziet in goede landschappelijke inpassing.

3.5

Regels voor niet grondgebonden (melk)rundveebedrijven, of -takken

De verordening geeft aan dat in bestemmingsplannen uitbreiding ten behoeve van het houden van een of meer runderen van niet-grondgebonden (melk)rundveebedrijven en niet-grondgebonden (melk)rundveetakken niet moet worden toegestaan.

Een (melk)rundveebedrijf of melk(rund)veetak dat reeds als niet-grondgebonden moet worden aangemerkt, krijgt op grond van artikel 2.5.3 tweede lid geen ruimte om verder uit te breiden met extra dieren tenzij het alsnog de beschikking krijgt over voldoende grond zodat aan de eis voor uitbreiding van een grondgebonden bedrijf wordt voldaan.

3.6

Functieverandering en nevenactiviteiten

Niet - grondgebonden bedrijven zijn verplaatst naar landbouwontwikkelingsgebieden met de verwachting dat hier voor verdere bedrijfsontwikkeling meer mogelijkheden zouden zijn. Dit geldt ook voor bestaande bedrijven. Nieuwe functies in de landbouwontwikkelingsgebieden zijn alleen toe te staan als deze de ontwikkelingsruimte voor agrarische bedrijven niet beperken (artikel 2.5.6.3).

De verordening geeft in het algemeen voor het buitengebied aan (2.5.2.3) dat nevenactiviteiten niet zijn toegestaan, tenzij:

- in geval van detailhandel sprake is van verkoop van zelf geteelde producten, eventueel aangevuld met streekproducten;
- de nevenactiviteiten geen belemmering vormen voor de bedrijfsvoering van omliggende bedrijven;
- de activiteit ruimtelijk aanvaardbaar is en voorziet in een goede landschappelijke inpassing.

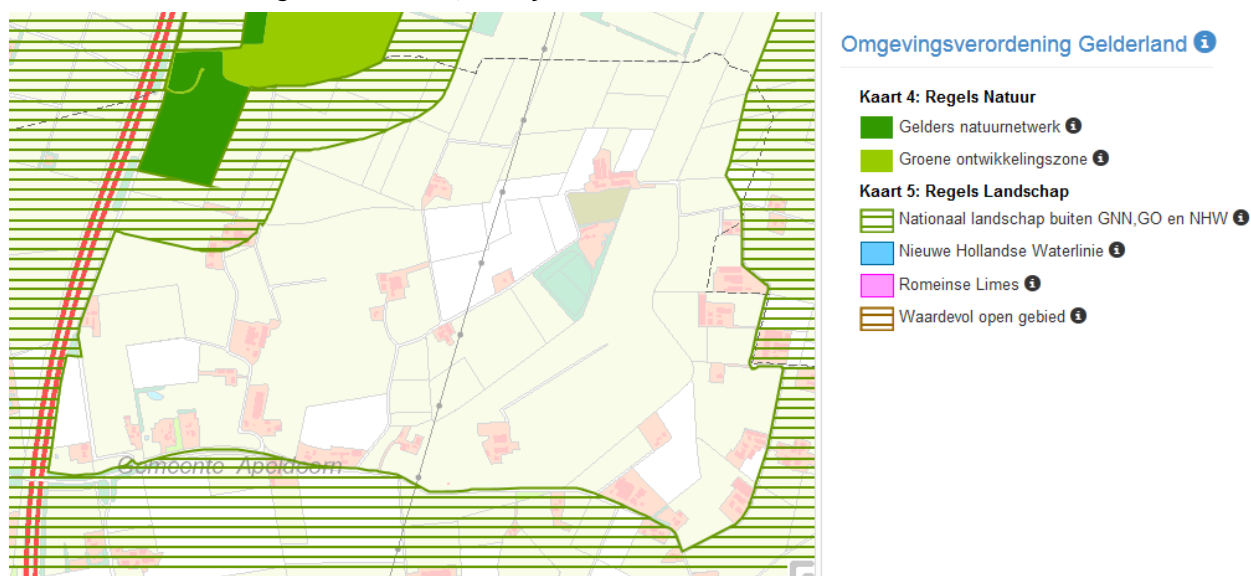
3.7

Natuur en landschap

Ook de aanduidingen voor natuur en landschap zijn in de verordening aangepast ten opzichte van het voorheen geldende Streekplan.

Het begrip EHS-natuur is vervangen door Gelders Natuur Netwerk (GNN) en EHS-verweving en verbindingszone heten nu Groene ontwikkelingszone (GO). Voor het Landbouwontwikkelingsgebied heeft dit echter niet of nauwelijks

consequenties. Wel is het gebied ten noordwesten van het plangebied nu deels aangewezen als GO, terwijl dit voorheen EHS-natuur was.

Fragment omgevingsverordening Gelderland

3.8

Biovergisting

Biovergistingsinstallaties en mestbe- en verwerkingsinstallaties zijn volgens de Omgevingsverordening toegestaan op bestaande agrarische bouwpercelen van een agrarisch bedrijf, bestaande bouwpercelen van een agrarisch hulp- of nevenbedrijf of vrijkomende agrarische locaties in overige agrarische gebieden, indien: installaties in hoofdzaak gebruik maken van biomassastromen uit de directe omgeving, en het digestaat van de installaties in hoofdzaak weer wordt afgezet in de directe omgeving.

Voor biomassavergistingsinstallaties en mestbe- en verwerkingsinstallaties die hier niet aan voldoen stelt de provincie aanvullende voorwaarden.

Discussiepunten en voorstellen

In dit hoofdstuk worden de onderwerpen benoemd die om een nieuwe beleidskeuze vragen voor het op te stellen bestemmingsplan voor het Landbouwonwikkelingsgebied. Deze hebben vooral te maken met de nieuwe provinciale Omgevingsverordening en de bijbehorende keuzes voor de veehouderij (zie hoofdstuk 3).

Het nieuwe provinciale beleid geeft de uiterste kaders aan, maar het staat de gemeente vrij om minder ruimte in het bestemmingsplan op te nemen. In dat kader zijn de volgende discussiepunten en voorstellen geformuleerd.

Nieuwvestiging niet-grondgebonden veehouderijen

In hoeverre moet het bestemmingsplan nog ruimte gaan bieden aan nieuwvestiging van niet-grondgebonden veehouderijbedrijven? De provinciale verordening biedt immers die ruimte voor twee bedrijven (zie paragraaf 3.2). Binnen de gemeente Apeldoorn was er in het bestemmingsplan uit 2012 één nieuwvestiger concreet meegenomen. Dit betrof een nertsenhouderij ten westen van de Bloemenkamp. Daarnaast waren er gesprekken gaande voor de nieuwvestiging ten noorden van Bloemenkamp.

Aan beide initiatiefnemers is gevraagd in hoeverre zij nog gebruik wil maken van de nieuwvestigingslocatie. Voor geen van beide locaties is een onderbouwd plan ingediend.

Al met al zijn er op dit moment geen concrete locaties voor nieuwvestiging die meegenomen moeten worden in het bestemmingsplan.

Daarmee blijft nog wel de vraag bestaan of er in het bestemmingsplan nog wel een mogelijkheid voor nieuwvestiging moet worden opgenomen door middel van een wijzigingsbevoegdheid voor de twee eerdergenoemde bedrijven.

- 1. voorstel: Er wordt geen mogelijkheid voor nieuwvestiging van een niet grondgebonden veehouderij in het bestemmingsplan opgenomen.**

Nieuwvestiging grondgebonden veehouderijen

De provinciale omgevingsverordening laat ruimte om nieuwvestiging van een grondgebonden veehouderij in het bestemmingsplan mogelijk te maken. Is dat wenselijk in het nieuwe bestemmingsplan?

In de standaard regeling voor het landelijk gebied is evenwel nieuwvestiging niet mogelijk gemaakt. Maximaal gebruik van de bestaande bouwlocaties is daar het uitgangspunt. Uit ruimtelijk oogpunt is het gewenst zoveel mogelijk gebruik te maken van bestaande opstallen, zodat het buitengebied zo veel mogelijk onbebouwd blijft. Bovendien is het uit agrarisch oogpunt ook wense-

lijker dat een vrijkomend agrarisch bedrijf wordt benut voor de hervestiging van een agrarisch grondgebonden bedrijf, dan dat zich hier een nieuwe, mogelijk milieugevoelige functie vestigt.

2. voorstel: nieuwvestiging van een grondgebonden veehouderij niet mogelijk maken in het nieuwe bestemmingsplan. Mocht er toch een nieuwe locatie nodig zijn, dan vindt een afzonderlijke belangenafweging plaats en wordt dit zo nodig via een afzonderlijke planologische procedure mogelijk gemaakt.

Uitbreidingsmogelijkheden voor de geldende agrarische bouwvlakken

In hoeverre moet het bestemmingsplan nog ruimte bieden voor vergroting van de geldende agrarische bouwvlakken d.m.v. een wijzigingsbevoegdheid? In het bestemmingsplan uit 2012 was hiervoor een wijzigingsbevoegdheid tot max. 1,5 ha opgenomen voor alle agrarische bedrijven.

De provinciale Omgevingsverordening maakt nu onderscheid in grondgebonden en niet-grondgebonden veehouderijen. Voor grondgebonden veehouderijen is in de verordening geen maximum bouwvlak aangegeven en voor niet-grondgebonden veehouderijen is dat 1,5 ha.

Maar natuurlijk kan ook de keuze worden gemaakt om dergelijke bouwvlakvergrotingen niet mogelijk te maken in het bestemmingsplan. In individuele gevallen kan dan een afzonderlijke planologische procedure worden gevolgd.

In de standaard regeling voor het landelijk gebied is voor de grondgebonden agrarische bedrijven een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om een bouwvlak (onder voorwaarden) te kunnen vergroten tot 1,5 ha.

Daarmee ligt de vraag voor welke maximum maat in het nieuwe bestemmingsplan moet worden opgenomen.

3. Voorstel: In het nieuwe bestemmingsplan wordt overeenkomstig de standaard regeling voor het landelijk gebied voor zowel grondgebonden veehouderijen als niet-grondgebonden veehouderijen een wijzigingsbevoegdheid opgenomen tot vergroting van bouwvlakken tot een maximum bouwvlak van 1,5 ha. De voorwaarden betreffen een brede omgevingstoets. Voorgesteld wordt om daarbij de volgende voorwaarden te hanteren.

De op te nemen voorwaarden betreffen:

- de afstand van het vergrootte gedeelte van het bouwvlak tot overige bestemmingen alsmede tot andere agrarische bouwvlakken bedraagt ten minste 100 m;
- de noodzaak voor een doelmatige agrarische bedrijfsvoering moet worden aangetoond aan de hand van een bedrijfsplan;
- de in het gebied voorkomende waarden mogen niet onevenredig worden aangetast;
- de uitbreiding mag ten opzichte van in de nabijheid gelegen functies een zodanig beperkte milieuhinder veroorzaken dat daardoor de belangen van deze functies niet in onevenredige mate worden geschaad. Hiertoe wordt getoetst aan de relevante milieuwetgeving;
- het vergrootte erf dient op een adequate wijze te zijn ontsloten, zodanig dat er sprake kan zijn van een normale afwikkeling van het verkeer;
- er dient te worden voorzien in voldoende parkeerplaatsen op het eigen erf;

- er moet zorg gedragen worden voor een zorgvuldige landschappelijke inpassing (toetsing aan BKP; zie paragraaf 3.4);
- in geval van een vergroting van een niet-grondgebonden veehouderij wordt door de GGD Gelre-IJssel een gezondheidskundig advies uitgebracht. Dit advies wordt meegewogen in de belangenafweging.

Biovergisting

De provinciale Omgevingsverordening geeft ruimte om biovergistingsinstallaties en mestbe- en verwerkingsinstallaties toe te staan op agrarische bouwvlakken. In de standaard regeling voor het landelijk gebied is voor dergelijke installaties geen mogelijk opgenomen, gelet op de mogelijke gevolgen voor de omgeving. In geval van initiatieven op dit punt wordt een afzonderlijke afweging gemaakt en zo nodig een afzonderlijke planologische procedure gevolgd. De vraag is welke ruimte voor biovergisting in het nieuwe bestemmingsplan voor het Landbouwontwikkelingsgebied wenselijk is.

4. voorstel: overeenkomstig de standaard regeling voor het landelijk gebied worden er geen biovergistingsinstallaties en mestbe- en verwerkingsinstallaties mogelijk gemaakt in het nieuwe bestemmingsplan. Mochten er toch dergelijke installaties wenselijk zijn en ruimtelijk aanvaardbaar zijn, dan wordt dit via een afzonderlijke planologische procedure mogelijk gemaakt.

Uitgangspunten voor het bestemmingsplan

5

5.1

Uitgangspunten o.b.v. de Omgevingsverordening

1. De Omgevingsverordening gaat uit van niet-grondgebonden veehouderij en niet meer van intensieve veehouderij. Gelet op de eisen van de verordening zal dit in het bestemmingsplan moeten worden aangepast. De volgende definities worden opgenomen:

Grondgebonden veehouderijbedrijf

Agrarisch bedrijf dat gericht is op het ontwikkelen van activiteiten waarbij de productie voor meer dan 50 procent afhankelijk is van het producerend vermogen van de grond waarover het bedrijf in de omgeving van de bedrijfsgebouwen kan beschikken.

Grondgebonden veehouderijtak

Onderdeel van een agrarisch bedrijf waarvoor het bedrijf beschikt over voldoende agrarische cultuurgrond in de omgeving van de bedrijfsgebouwen om de dieren binnen de veehouderijtak voor meer dan 50 procent zelf te kunnen voeren.

Niet-grondgebonden veehouderijbedrijf

Een veehouderijbedrijf waarvan de agrarische productie voor het grootste deel afkomstig is uit de niet - grondgebonden veehouderijtak(ken).

Niet-grondgebonden veehouderijtak

Onderdeel van een agrarisch bedrijf dat beschikt over onvoldoende cultuurgrond om de dieren op het eigen bedrijf in de omgeving van de bedrijfsgebouwen voor meer dan 50 procent van het benodigde voer te voorzien.

De grondgebonden veehouderijen krijgen een aanduiding in het nieuwe bestemmingsplan. De overige agrarische bedrijven zijn daarmee niet-grondgebonden veehouderijen.

2. Strikt genomen betekenen bovenstaande definities dat alle veehouderijen doorgelicht moeten worden of er sprake is van een grondgebonden veehouderij of een niet-grondgebonden. Dat wil zeggen dat onderzocht zou moeten worden over hoeveel grond het bedrijf in de omgeving beschikt. Dat is een lastige opgave. Daarom wordt het volgende voorgesteld:
In overleg met de Omgevingsdienst wordt zo goed mogelijk per bedrijf de keuze gemaakt of het een grondgebonden of niet-grondgebonden veehouderij is.
Aanvullend wordt voorgesteld om voor grondgebonden veehouderijen een gebruiksregeling op te nemen, waarbij uitbreiding van het aantal dieren wordt verboden voor melkveehouderijen, die eigenlijk als niet grondgebonden moeten worden bestempeld. Dus een voorwaardelijke verplichting dat alleen een omgevingsvergunning kan worden verleend, indien voldaan wordt aan de 50% regel.
Daarmee kan per geval worden beoordeeld of er sprake is van een grondgebonden of niet-grondgebonden bedrijf op het moment dat het bedrijf een aanvraag omgevingsvergunning doet.
3. Bij de wijzigingsbevoegdheid voor vergroting van bouwvlakken wordt toegevoegd dat grondgebonden veehouderijen de grondgebondenheid moeten aantonen aan de hand van een grondgebruiksplan.

5.2

Concrete initiatieven

Op de locatie Bloemenkamp 5 heeft zich inmiddels een melkgeitenhouderij gevestigd (maatschap van der Weerd-Wendt). Dit betreft een verplaatsing van de Veluwsedijk 2a te Oene naar deze locatie.

Ligging locatie Bloemenkamp 5

Hieraan is medewerking verleend omdat dit past binnen het bestemmingsplan Broekland-Woudhuis (vastgesteld 1983).

Bouwvlak geldend bestemmingsplan

Tevens is hiervoor op 22 juli 2014 een omgevingsvergunning (beperkte milieu-toets) verleend en een melding op grond van het activiteitenbesluit geaccepteerd voor het houden van 450 volwassen melkgeiten. Verder heeft de provincie hiervoor een vergunning verleend op grond van de Natuurbeschermingswet 1998. Met deze hoeveelheid dieren is de melkgeitenhouderij binnen de bestaande bebouwing opgestart.

Het bedrijf in deze omvang zal dus verwerkt moeten worden in het nieuwe bestemmingsplan.

De wens bestaat evenwel om de melkgeitenhouderij te laten groeien. De bedoeling is om de bestaande bebouwing te slopen inclusief het woonhuis. De wens is om ter vervanging hiervan grotere stallen en een nieuw woonhuis te realiseren. De gewenste omvang van het agrarisch bedrijf bedraagt 1,5 hectare. Er is thans een aanvraag om Natuurbeschermingswetvergunning in behandeling door Gedeputeerde Staten van Gelderland voor het houden van 3.840 volwassen melkgeiten.

Om vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 te verkrijgen is het bedrijf overgegaan tot aankoop van ammoniak, welke gebruikt wordt ter "saldering". Het initiatief heeft dus geen significant negatief effect op Natura 2000-gebieden. Het bedrijf heeft aangetoond dat deze vergroting ook op het gebied van geurhinder en fijn stof op deze locatie inpasbaar is.

De vraag is of in het bestemmingsplan deze verdere vergroting mogelijk moet worden gemaakt.

Als het bedrijf kan voldoen aan de voorwaarden die worden opgenomen in een wijzigingsbevoegdheid in het nieuwe bestemmingsplan, dan is er veel voor te zeggen om deze ontwikkeling mee te nemen in het nieuwe plan.

Omdat het om een afzonderlijke beoordeling van een ontwikkeling gaat, kan er ook voor worden gekomen om dit buiten het bestemmingsplan te laten en hiervoor een afzonderlijke planologische procedure te kiezen (postzegelbestemmingsplan of uitgebreide procedure omgevingsvergunning).

In termen van de nieuwe Omgevingsverordening betreft het hier een niet-grondgebonden veehouderij. Op basis van de regels van de verordening is dan een bouwvlak van maximaal 1,5 ha. toegestaan.

Keuzemogelijkheden:

- a) Geen mogelijkheid voor het vergroten van bouwvlakken opnemen in het bestemmingsplan (zie voorstel 3 in hoofdstuk 4). Dus niet meewerken aan de verdere vergroting van de melkgeitenhouderij.
- b) In het bestemmingsplan wordt een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor vergroting van bouwvlakken tot 1,5 ha. (zie voorstel 3 in hoofdstuk 4). Op basis van deze bevoegdheid kan t.z.t. een wijzigingsplan worden opgesteld, waarmee de vergroting van het bouwvlak mogelijk wordt gemaakt.
- c) De vergroting van het bouwvlak van Bloemenkamp 5 meenemen in het bestemmingsplan met een directe bouwtitel door een bouwvlak van 1,5 ha. op te nemen;
- d) De vergroting van het bouwvlak van Bloemenkamp 5 meenemen in het nieuwe bestemmingsplan met een bouwvlak van 1,5 ha. en tegelijkertijd een uitgebreide procedure omgevingsvergunning/afwijking van bestemmingsplan starten ten behoeve van de realisering van het bouwplan;

- e) Het geplande bouwvlak van 1,5 ha. buiten het plangebied van het bestemmingsplan laten en hiervoor een afzonderlijke planologische procedure voeren.

Voorstel:

Indien bij voorstel 3 in hoofdstuk 4 het voorstel wordt overgenomen, dan kan het verzoek van maatschap van der Weerd-Wendt worden meegenomen, mits zij kunnen aantonen dat aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan.

Het bedrijf heeft aangegeven dan graag gebruik te willen maken van optie d).

Het spreekt overigens voor zich dat als deze vergroting van het bouwvlak wordt meegenomen in het nieuwe bestemmingsplan het redelijk is dat ook voor eventuele andere initiatieven voor vergroting van bouwvlakken (tot 1,5 ha.) worden afgewogen en bij een positief oordeel worden meegenomen.

5.3

PlanMER en onderzoek

Aangezien het nieuwe bestemmingsplan opnieuw een kader gaat bieden voor potentieel m.e.r.(beoordelings)plichtige activiteiten (veehouderijen) moet er in het kader van de voorbereiding van het bestemmingplan opnieuw een planMER worden opgesteld.

Met de gemeente Epe is afgesproken om dit planMER voor het gehele landbouwontwikkelingsgebied gezamenlijk op te stellen.

Onderzoeken

In het planMER ingegaan op de volgende onderwerpen (waarbij waar mogelijk informatie uit het eerder opgestelde planMER wordt hergebruikt):

- Natuur en effecten op Natura2000-gebieden: in het bestemmingsplan moet de zekerheid worden opgenomen dat de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan niet leiden tot een toename van de stikstofdepositie. Veel gemeenten zijn op zoek naar een mogelijkheid hoe dit opgelost kan worden.
In de standaard regels voor het landelijk gebied is om die reden ook een regeling opgenomen, die negatieve effecten kan voorkomen. Een dergelijke regeling zal dus ook in het nieuwe bestemmingsplan voor het landbouwontwikkelingsgebied moeten worden opgenomen.
De meest recente jurisprudentie geeft aan dat hierbij de ammoniakemissie per bedrijf in de planregels moet worden vastgelegd. In bijlage 1 wordt dit nader onderbouwd.
- Natuur: effecten op de overige beschermde gebieden (o.a. Gelders Natuur Netwerk) en op beschermde soorten worden beschreven. Daarbij worden

de gegevens op het gebied van aanwezige beschermde soorten geactualiseerd op basis van recente gegevens;

- Effecten op het landschap, cultuurhistorie en archeologie. Het geactualiseerde BKP, zie par. 5.5, kan hierbij als belangrijke bron dienen;
- Geurhinder: er worden nieuwe geurberekeningen gemaakt. Op basis daarvan worden de effecten beschreven;
- Water en bodem;
- Luchtkwaliteit (o.a. fijn stof);
- Geluidhinder;
- Verkeer;
- Gezondheid: Voorgesteld wordt om in dit kader de GGD opnieuw om advies te vragen.

Uitgangspunten:

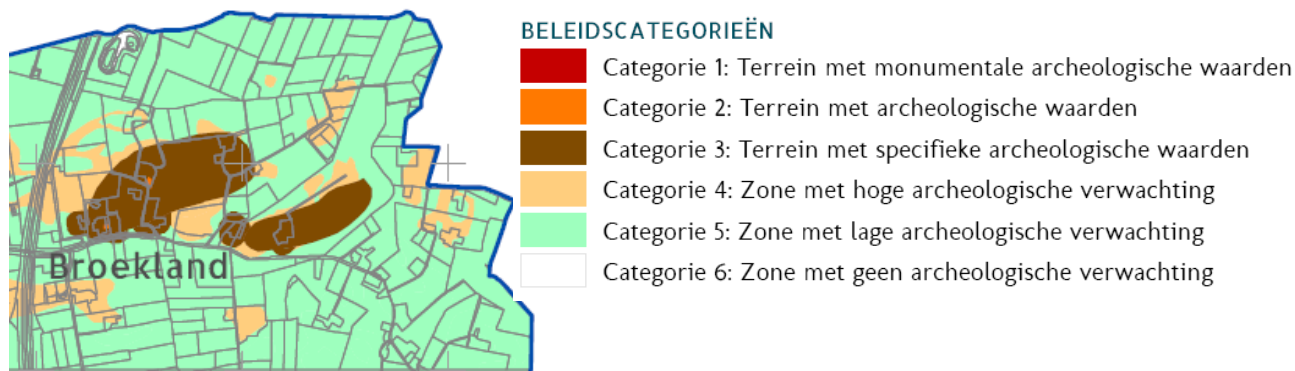
- 1. Een geactualiseerde planMER opstellen ter voorbereiding van het nieuwe bestemmingsplan. Waar mogelijk hierbij gebruik maken van de informatie uit het eerder opgestelde planMER.***
- 2. De maximale ammoniakemissie per veehouderij vastleggen in de regels van het bestemmingsplan.***
- 3. Voor het vastleggen van de ammoniakemissie per bedrijf worden de vergunningen op grond van de Nbwet 1998 gehanteerd. Mocht er bedrijven voorkomen, die (nog) niet beschikken over een dergelijke vergunning, dan wordt de geldende milieuvergunning of melding als basis gehanteerd, mits dit redelijkerwijs overeenkomt met de huidige situatie.***

5.4

Nieuw gemeentelijk beleid

Nieuw beleid dat er sinds 2012 is vastgesteld dient verwerkt te worden in het bestemmingsplan. Dit betreft:

- Archeologische beleidskaart 2014 (vastgesteld B&W 6 februari 2014).

Categorie 3: Terrein met specifieke archeologische waarden à bodemingrepen tot 100 m²

Categorie 4: Zone met hoge archeologische verwachting à bodemingrepen tot 500 m²

Categorie 5: Zone met lage archeologische verwachting à bodemingrepen tot 2.500 m²

Uitgangspunt: De archeologische beleidskaart 2014 wordt verwerkt in het nieuwe bestemmingsplan.

5.5

B K P

Voor een aantal ontwikkelingen is in de regels van het destijds vastgestelde bestemmingsplan het BKP LOG Beemte Vaassen aangegeven als toetsingskader (versie januari 2012). Dit BKP geldt voor zowel het gedeelte van het LOG in Epe als voor het gedeelte in Apeldoorn. Het BKP is in Apeldoorn eveneens als gebiedsgericht welstandsbeleid door de gemeenteraad vastgesteld. De uitspraak van de Raad van State heeft geen invloed op deze status. Dat wil zeggen dat het BKP opnieuw een rol kan spelen in de regels voor het nieuwe bestemmingsplan. Bovendien is in het BKP onderscheid gemaakt in richtlijnen voor het doorgroeien van bestaande bedrijven en richtlijnen voor nieuwvestigers. Daarmee blijft het BKP ook voor het nieuwe bestemmingsplan in beginsel bruikbaar, met name de richtlijnen voor het doorgroeien van bestaande bedrijven. Afhankelijk van de keuzes voor nieuwvestiging in Apeldoorn en Epe

moet bekeken worden in hoeverre de richtlijnen voor nieuwvestiging nog relevantie hebben.

Tevens zijn er inmiddels wel voortschrijdende inzichten ten aanzien van beeldkwaliteit binnen de gemeente. Deze worden verwerkt in het BKP.

Uitgangspunt: het geactualiseerde BKP gaat onderdeel uitmaken van de regels van het nieuwe bestemmingsplan.

Resultaten overleg

6.1

Overleg Gebiedsgroep

Op 5 februari heeft een overleg plaatsgevonden met een vertegenwoordiging van de Gebiedsgroep LOG over de concept Keuzenotitie. Ook een vertegenwoordiging van LTO Noord was hierbij uitgenodigd, maar zij waren niet aanwezig.

Belangrijke punten uit het overleg met de Gebiedsgroep waren:

- a) Het primaat in de concept notitie ligt bij de landbouw. Het belang van de bewoners wordt niet genoemd.
- b) In de concept Keuzenotitie was er nog vanuit gegaan dat Keurhorst als lopend initiatief een nieuwvestiging zou wensen. Dat Keurhorst deze plannen nog zou hebben was niet bekend bij de Gebiedsgroep. Zij zijn ook tegen een dergelijke nieuwvestiging.
- c) Voor bekende ontwikkelingswensen die meeliften moet helder zijn dat daar ook eisen worden gesteld aan duurzaamheid, natuuronderzoek, landschappelijke inpassing e.d.
- d) De Gebiedsgroep zou graag zien dat voor dit gebied duurzaamheidseisen+ van toepassing worden verklaard.
- e) De Gebiedsgroep is van mening dat ook aan uitbreidingen binnen de geldende bouwvlakken moeten duurzaamheidseisen worden gesteld.
- f) De gebiedsgroep maakt zich zorgen dat de bescherming van de natuur voor stikstof wel wordt geregeld, maar niet de bescherming van de bewoners tegen stikstofdepositie.
- g) De handhaving van voldoende beeldkwaliteit moet naar de mening van de Gebiedsgroep beter vorm gegeven worden.
- h) De Gebiedsgroep vraagt om aanscherping van de voorwaarden voor de wijzigingsbevoegdheid (hardere eisen).

Aangezien deze punten ook zijn teruggekomen in de schriftelijke reactie van de Gebiedsgroep (zie paragraaf 5.2) worden deze punten in die paragraaf beantwoord.

6.2

Reactie Gebiedsgroep

Na het gevoerde overleg heeft de Gebiedsgroep op 9 februari 2015 nog een schriftelijke reactie ingediend. Onderstaand is deze samengevat en van gemeentelijk commentaar voorzien.

Reactie Gebiedsgroep

1. Belangen van burgers:

De Notitie is geheel gericht op de belangen van de agrariërs. De belangen in het gebied van de (meerderheid) burgers worden nergens overwogen - het woord komt er zelfs niet in voor. Deze belangen hadden bijv. overwogen kunnen worden n.a.v. de twee hoofdoelen van de Omgevingsvisie t.w. 'een duurzame economische sector' en 'het borgen van de kwaliteit en veiligheid van onze leefomgeving'. Er lijkt geen afweging van belangen te hebben plaatsgevonden.

2. De notitie is halfslachtig. Enerzijds streeft de notitie een vorm van repareren na van de gevolgen van de uitspraak van de Raad van State. Anderzijds moet er een compleet nieuw bestemmingsplan opgesteld worden. Hierover geeft de Notitie echter weinig informatie.

3. De begrippen uitbreiden en vergroten moeten beter gedefinieerd worden. Het onderscheid is van belang omdat de duurzaamheidsvoorwaarden-plus alleen gelden bij bouwblokvergroting. De term 'meelifter' is nieuw! De reikwijdte van 'meelifters' is ook onduidelijk: laten meeliften zonder concreet plan en zonder toetsing aan strikte criteria is niet gewenst.

4. Twee uitbreiders worden benoemd. Deze worden zonder meer meegenomen. Beide aanvragen zijn te weinig concreet om nu al mee te nemen. De Gebiedsgroep is van mening dat Bloemenkamp 5 behandeld moet worden als een bestaande locatie met de huidige status quo, net als vele andere agrarische locaties in het gebied, met mogelijke uitbreidingswensen tot max. 1,5 ha en dus als bestaand bedrijf in het bestemmingsplan kan worden meegenomen. Na aanneming van het bestemmingsplan kan dan desgewenst een verzoek gedaan worden conform de (algemene) 'wijzigingsbevoegdheid'. Dit is de beste garantie voor een volwaardige toepassing van de milieutechnische en ruimtelijk procedures.

5. Een extra aandachtspunt bij deze 'meelifter' is dat het hier gaat om een groot geitenbedrijf. Het is inmiddels wel duidelijk de gezondheidsrisico's bij 4000 geiten onbetwistbaar zijn!

6. Voor wat betreft de geboden keuzemogelijkheden bij Bloemenkamp 5 opteert de Gebiedsgroep voor 'a' dan wel 'b'. Met de opmerking bij 'b' dat een beroep op een mogelijke wijzigingsbevoegdheid niet tevens al een vooringenomen recht impliceert tot toekenning. Van het nu meenemen van de genoemde locatie zal een precedentwerking uitgaan. Alle locaties die nu als vergroot bouwvlak al worden meegenomen (meelifters) dreigen 'te ontsnappen' aan de duurzaamheidsvoorwaarden 'plus' uit de provinciale Omgevingsverordening.

7. Behalve een uitbreider wil de notitie ook een 'nieuwvestiger' laten meelifen omdat deze zou voldoen aan de Provinciale voorwaarden. Die voorwaarden worden in de Notitie verder niet onderbouwd! De Gebiedsgroep is mordicus tegen de vestiging van deze nieuwvestiger.

Keurhorst voldoet juist niet aan de voorwaarden uit de provinciale Omgevingsverordening. Keurhorst is geen verplaatser vanuit een extensiveringsgebied. Er moet sprake zijn van een schriftelijke aanvraag. Dat betekent dat er een bouwaanvraag moet liggen. Dat is concreter dan een initiatief, zoals dat in de notitie is genoemd. En bij Keurhorst is er nog geen sprake van een bouwplan. Hij voldoet daarmee dus niet aan de provinciale voorwaarden. Bovendien is de geplande locatie niet passend: het is één van de natste gedeelten en de locatie is ook niet te rijmen met het Beeldkwaliteitsplan.

8. M.b.t. de voorgestelde 'voorwaarden' bij de vergroting van het bouwblok is de Gebiedsgroep tegen een letterlijke overname van de voorwaarden uit het bestemmingsplan uit 2012. De Gebiedsgroep is van mening dat je ter zake het vernietigde bestemmingsplan LOG niet kunt spreken van 'overnemen', wel mogelijk van een eventueel 'hergebruiken'. Gevraagd wordt om de 'vergelijkbare voorwaarden' te heroverwogen. 100 m afstand moet gewijzigd worden in tenminste 250 m. 100 m is destijds gekozen vanwege zogenaamd ruimtegebruik voor het aantal verwachte inplaatsers. Nu er sprake is van overprogrammering is deze afstand nergens meer op gebaseerd. Een tweede argument ter herziening van de afstand wordt ontleend aan de clustering van (kippen) bedrijven die zich inmiddels in het plangebied aan het voltrekken is. Zelfs 250 meter is niet verantwoord, derhalve opteert de Gebiedsgroep voor 400 m. Een bedrijfsplan vragen zonder nadere criteria is een dode letter. Criteria met 'niet in onevenredige mate' zijn zonder nadere concretisering te willekeurig. Toetsing aan het Beeldkwaliteitsplan is tot nu toe weinig meer dan een smalle strook struiken (als dit al gebeurt!) en blijkt bij handhavingsverzoeken niet voldoende geborgd. Zonder een (gedetailleerde) anterieure overeenkomst, getekend en toegevoegd als voorschrift bij de vergunning, is ook deze voorwaarde alleen maar fraai in het 'toneelstuk' van de mooie ruimtelijke ordening. Het GGD-advies - heeft 'als advies' tot nu toe ook een te vrijblijvend karakter in de overwegingen. Mogelijke gezondheidsrisico's dienen niet enkel te worden vermeld, maar ook onderbouwd te worden over(ge)wogen, waarbij een 'leunen' op enkel de gangbare normen van geur, fijn stof, ammoniak etc. onvoldoende is.
9. Wat bij de genoemde voorwaarden bij de wijzigingsbevoegdheid ontbreekt zijn de 'duurzaamheidsvoorwaarden-plus' uit de Omgevingsverordening op het vlak van milieu, dierenwelzijn, volksgezondheid en ruimtelijke kwaliteit. In de Notitie ook aangeduid echter zonder 'ruimtelijke kwaliteit'. Waarom deze is weggelaten wordt niet vermeld. De Omgevingsverordening staat vergroting van het bouwblok alleen toe als de aanvrager een 'plus' op die vier criteria in de Omgevingsvergunning bewerkstelligt. Gemeenten dienen deze duurzaamheids-plus in het bestemmingsplan te verwerken. De Gebiedsgroep is van mening dat in het nieuwe bestemmingsplan de duur-

zaamheidseisen annex beoordelingssysteem verwerkt moeten worden. Bij het nog op te stellen beoordelingssysteem is het cruciaal dat in ieder geval duidelijk de verhouding wordt aangegeven met de stalsystemen, de BBT-kwalificaties Huisvesting en IPPC, het Activiteitenbesluit en het Beeldkwaliteitsplan. De Gebiedsgroep is tegen elke vorm van ‘anticiperende vergrotingsprocedures’ die deze duurzaamheidseisen-plus feitelijk dan omzeilen.

10. Ontwikkelingsruimte is vooral ook milieugebruiksruimte en deze bepaalt de leefruimte. In de notitie ligt het accent geheel op de ammoniak. In de oplossing wordt aangesloten bij de Stikstofverordening Gelderland met als kernpunt externe saldering, en bij de regeling buitengebied Apeldoorn. De Natura 2000 is dan de enige norm, waarvan grotendeels de grootte van het bedrijf - op vele km's afstand - van afhangt. De eigen omgeving zelf vormt zo geen enkele belemmering voor uitbreiding.
11. De Notitie ‘worstelt’ met de vaststelling van het referentiekader voor de bepaling van de ‘maximaal toegestane (ammoniak)emissie. In het kader van de planMER overweging neemt dit nagenoeg alle ruimte in. Een planMER is veel meer dan alleen de ammoniakemissie op zich. Deze emissie gaat samen met stank, fijn stof en ziektekiemen. Voor de leefbaarheid in het eigen gebied van groot belang. De notitie gaat alleen in op het ammoniakprobleem. De Gebiedsgroep is van mening dat de Nbw-vergunning een verkeerd uitgangspunt voor het vastleggen van de maximale ammoniakemissie en zeker ter zake het milieuonderzoek en (enkel) onderdeel moet zijn van de andere milieuaspecten. De Nbw-vergunning is een voorwaarde, in de beleidsafweging, meer niet. Bovendien kan het gaan om een beschikking waarin de toegestane ammoniak extern gesaldeerd is. Het is de vraag of een Provincie op die manier (indirect) mag ingrijpen in de leefkwaliteit van het brongebied zelf!
12. De Gebiedsgroep is het niet eens met de laatste twee alinea's van het ammoniakverhaal.

Gemeentelijk commentaar

Ad 1.

In de concept keuzenotitie was aangegeven, dat de notitie zich richt op de keuzes voor het gebied, die leiden tot een andere insteek dan het bestemmingsplan van 2012 was opgenomen. Dat betekent dat de uitgangspunten voor landschap, natuur, wonen e.d. uit het plan van 2012 overeind blijven.. Om daar geen misverstanden over te laten bestaan, zijn die uitgangspunten nu als hoofdstuk 2 in de notitie opgenomen.

Ad 2.

De Raad van State heeft het bestemmingsplan vernietigd omdat de uitbreidingsmogelijkheden voor de veehouderijen onvoldoende waren onderzocht in het planMER. Naar de mening van de gemeente betekent dit dat bij het maken van het nieuwe bestemmingsplan de aandacht vooral gericht moet zijn op de uitbreidingsmogelijkheden van de veehouderijen en de milieugevolgen daarvan. Maar het betekent ook dat de gemeente niet alle werk opnieuw wil doen.

Veel onderdelen uit het bestemmingsplan van 2012 waren niet in discussie. Dit betreft vooral de regeling van de bestaande functies en waarden in het gebied, zoals landschappelijke waarden, watergangen, burgerwoningen en dergelijke. Het is de bedoeling om deze waarden en functies in beginsel weer op een vergelijkbare manier in het bestemmingsplan op te nemen.

Tegen deze achtergrond is de focus in de keuzenotitie gelegd op de op te nemen ontwikkelingsmogelijkheden voor de veehouderijen in het gebied.

Op basis van de keuzenotitie worden een planMER en bestemmingsplan uitgewerkt, waarin alle onderwerpen opnieuw verantwoord zullen worden. Op dat moment is er zeker geen sprake van een reparatieplan, maar van een compleet nieuw bestemmingsplan, waarin dan wel informatie uit het bestemmingsplan uit 2012 is hergebruikt.

In paragraaf 1.3 van de notitie is het bovenstaande ook verduidelijkt.

Ad 3.

In het bestemmingsplan worden de geldende rechten gerespecteerd. Dat betekent onder andere dat de bouwvlakken uit het geldende bestemmingsplan Broekland-Woudhuis (1983) in het nieuwe bestemmingsplan worden overgenomen.

Als het in de notitie gaat om uitbreidingsmogelijkheden wordt dus bedoeld: uitbreiding van de geldende bouwvlakken. Dat is verduidelijkt.

Verder is bij nader inzien geconstateerd dat de term 'meelifter' in dit geval geen gelukkige was. Het gaat om het benoemen van bekende ontwikkelingswensen. En voor alle ontwikkelingen die verder gaan dan de geldende bouwvlakken geldt dat deze alleen meegenomen worden in het bestemmingsplan als er sprake is van concrete plannen en als die concrete plannen zijn onderbouwd met een Goede Ruimtelijke Onderbouwing. Alle ruimtelijke, milieuhygiënische en duurzaamheidsaspecten worden daarin afgewogen.

Ad 4.

Zie het vorige punt.

Voor Bloemenkamp 5 is deze werkwijze inderdaad één van de mogelijkheden (optie b in paragraaf 5.2). Als de plannen op die locatie al concreter zijn, kan ook nu al toetsing plaatsvinden aan de hand van de wijzigingsvoorwaarden. Daartoe dient dan een Goede Ruimtelijke Onderbouwing te worden ingediend. Ofwel in elk van de opties bij de keuzemogelijkheden in paragraaf 5.2 dient eerst een zorgvuldige ruimtelijke en milieuhygiënische afweging te worden gemaakt, alvorens medewerking kan worden verleend.

Ad 5.

Bij de hiervoor genoemde afweging zal in het geval van deze geitenhouderij zeker ook de GGD worden betrokken.

Ad 6.

Van de voorkeur voor optie a of b is kennis genomen. Het is uiteindelijk aan de gemeenteraad om hierin een definitieve keuze te maken.

Zoals hiervoor al aangegeven, wordt er alleen een vergroot bouwvlak opgenomen als vooraf een zorgvuldige belangenafweging heeft plaatsgevonden. De stelling dat de Omgevingsverordening hier duurzaamheidsvoorwaarden 'plus' zou stellen is niet correct. De provincie stelt dat in landbouwontwikkelingsgebieden zonder meer een bouwvlak van een niet-grondgebonden veehouderij 1,5 ha kan worden toegekend (zie art. 2.5.6.2). In verwevingsgebieden is dat 1 ha. Voor verdere vergroting worden aanvullende eisen gesteld. Hiertoe wordt een beoordelingssysteem uitgewerkt (zie blz. 22 en 23 van de toelichting bij de verordening).

Ad 7.

Gedoeld wordt op een eventuele nieuwvestiging van Keurhorst. Deze is inmiddels niet meer opgenomen in de Keuzenotitie. Aan Keurhorst is gevraagd in hoeverre hij nog gebruik wil maken van de nieuwvestigingslocatie. Aangezien hij niet heeft gereageerd, wordt deze locatie niet meer meegenomen in het nieuwe bestemmingsplan.

Ad 8.

De voorwaarden zijn ook niet letterlijk uit het bestemmingsplan 2012 overgenomen, maar daar wel mede aan ontleend. De tekst is op dat punt aangepast. V.w.b. de 100 m.: het gaat hierbij om uitbreiding van bestaande bedrijven en niet om nieuwvestiging. De keuze is daarbij gemaakt om 100 m als minimum eis op te nemen en 250 m. als aandachtsgebied aan te wijzen. Daarom staat die eis van de GGD in de voorwaarden. Het advies van de GGD is zeker geen vrijblijvend advies en wordt zorgvuldig meegewogen in een brede omgevings-toets.

'niet in overwegende mate': De voorwaarden zijn nader bekeken en waar mogelijk concreter geformuleerd. Het gaat echter om een brede belangenafweging, waarbij niet alle belangen in concrete normen zijn aan te geven.

De vereiste landschappelijke inpassing wordt ook vastgelegd in anterieure overeenkomsten.

Overigens gaat het hierbij om voorwaarden bij een wijzigingsbevoegdheid. Dat betekent dat er een wijzigingsplan wordt opgesteld, waarin getoetst wordt aan de voorwaarden en die ter inzage wordt gelegd, waarbij het mogelijk is om zienswijzen in te dienen.

Ad 9.

Duurzaamheidsvoorwaarden-plus': de tekst is letterlijk overgenomen uit de toelichting bij de verordening. Daarin wordt ruimtelijke kwaliteit niet genoemd.

Zoals al bij punt 6 is aangegeven gelden deze 'plus'-eisen vanuit de provinciale verordening pas bij bouwvlakken groter dan 1,5 ha. Dergelijke bouwvlakken zullen in het nieuwe bestemmingsplan niet mogelijk worden gemaakt.

Overigens is dit beoordelingssysteem nog in ontwikkeling.

Ad 10.

De ervaringen bij bestemmingsplannen buitengebied in vele gemeenten is dat met name het stikstofprobleem een lastige is om goed te regelen in een bestemmingsplan. Om die reden is daar in de notitie extra aandacht aan besteed. Maar de concept notitie besteedde in verhouding ook wel erg veel aandacht voor dit onderwerp in verhouding tot andere aspecten. Dit is aangepast, door de detailinformatie over het stikstofprobleem in een bijlage op te nemen.

Bij de voorgestelde oplossing wordt juist niet aangesloten bij de provinciale stikstofverordening. De oplossing houdt in dat de maximale stikstofemissie per bedrijf wordt vastgelegd. Dat betekent dat externe saldering in het bestemmingsplan niet mogelijk is. Alleen door het slopen van stallen en die vervangen door stallen die minder ammoniakemissie uitstoten, kan de veestapel dan nog worden uitgebreid (interne saldering). En dat geldt ook binnen de vigerende bouwvlakken.

En zoals al eerder aangegeven, zal bij vergroting van bouwvlakken een brede omgevingstoets plaatsvinden.

Ad 11.

Zoals bij het vorige punt al aangegeven, is het ammoniakprobleem een belangrijk onderwerp, maar in het op te stellen planMER zullen alle relevante onderwerpen voldoende aan de orde moeten komen. Geurhinder, fijn stof e.d. horen daar zeker bij. Dat is in paragraaf 5.3. ook aangegeven.

Bij het vastleggen van de ammoniakemissie per bedrijf moet inderdaad de huidige situatie zo goed mogelijk worden benaderd. De Nbw vergunning vormen één van de bronnen om die huidige situatie te bepalen.

Ad 12.

Van dit standpunt is kennis genomen.

B i j l a g e n

Bijlage 1:

Stikstof en de regeling in het bestemmingsplan

In het planMER dient ook een zogenaamde Passende beoordeling op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 (NBwet 1998) te worden opgenomen. Daarbij moet aangetoond worden dat het bestemmingsplan geen negatieve effecten heeft op omliggende Natura 2000-gebieden. Gelet op de afstand van het plangebied tot de omliggende Natura 2000-gebieden vormen eigenlijk alleen de ammoniakemissie van de veehouderijen in het plangebied en gevolgen daarvan voor de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden een bijzonder aandachtspunt.

Daarbij is van belang dat in de meeste Natura 2000-gebieden sprake is van een situatie waarin de achtergronddepositie hoger is dan de zogenaamde kritische depositiewaarde. Dat geldt ook voor de Natura 2000-gebieden Veluwe en IJssel Uiterwaarden. Dat wil zeggen dat de natuurgebieden nu al overbelast zijn voor wat betreft de stikstofdepositie. En dat betekent dat elke toename van depositie in beginsel een significant negatief effect oplevert.

In het bestemmingsplan moet de zekerheid worden opgenomen dat de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan niet leiden tot een toename van de stikstofdepositie. Veel gemeenten zijn op zoek naar een mogelijkheid hoe dit opgelost kan worden.

In de standaard regeling voor het landelijk in Apeldoorn is om die reden ook een regeling opgenomen, die negatieve effecten kan voorkomen. Een dergelijke regeling zal dus ook in het nieuwe bestemmingsplan voor het landbouwwontwikkelingsgebied moeten worden opgenomen.

Wel dient de formulering van de ‘ammoniakregeling’ kritisch te worden bekeken in het licht van de recente uitspraken van de Raad van State (o.a. over buitengebied Westerveld, buitengebied Tynaarlo en buitengebied Doetinchem). Met name de uitspraak Tynaarlo maakt duidelijk dat het vastleggen van de maximale ammoniakemissie per veehouderij door de Raad van State wordt geaccepteerd (zie uitsnede hieronder). Voorgesteld wordt om dat in het nieuwe bestemmingsplan voor het landbouwwontwikkelingsgebied ook te doen.

De Afdeling overweegt hierover het volgende:

"(...) 6.7. Uit voormelde planregels volgt dat het plan bij recht uitbreiding van de bebouwing bij een agrarisch bedrijf toestaat onder de voorwaarde dat de uitbreiding niet gepaard gaat met een toename van de ammoniakemissie van het bedrijf. Gelet hierop leidt de in het plan bij recht toegestane uitbreiding van agrarische bebouwing niet tot een toename van de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden. Het worstcasescenario in het MER, waarnaar Natuurplatform Drentsche Aa verwijst, wordt niet bij recht in het plan mogelijk gemaakt. In hetgeen Natuurplatform Drentsche Aa heeft aangevoerd, ziet de Afdeling geen aanknopingspunten voor het oordeel dat de raad niet in redelijkheid de in het plan opgenomen bouwvlakken heeft kunnen toekennen aan de agrarische bestemmingen."

Vervolgens is dan de vraag welke grondslag gehanteerd moet worden voor het vastleggen van de ammoniakemissie. In de Passende beoordeling dient te worden uitgegaan van de huidige, feitelijke situatie. Dit is recentelijk weer bevestigd in de uitspraak van buitengebied Doetinchem:

39.7. Ten aanzien van het betoogde betreffende de referentiesituatie overweegt de Afdeling als volgt. Zoals volgt uit hetgeen hiervoor is overwogen onder 39.5 is in de passende beoordeling als referentiekader de feitelijke situatie aangehouden, gebaseerd op de vergunde situatie gecorrigeerd voor de feitelijke stalbezetting zoals die volgt uit CBS-gegevens. Dit is

in overeenstemming met de vaste jurisprudentie van de Afdeling, bijvoorbeeld in de uitspraak van 5 december 2012, met [zaaknr. 201109053/1/R2](#), waaruit volgt dat moet worden uitgegaan van de huidige, feitelijke situatie als referentiekader.¹

Voor het vastleggen van de ammoniakemissie per bedrijf zou dit dus formeel gezien ook gebaseerd moeten worden op de huidige situatie. In de praktijk is de feitelijke situatie per veehouderij echter lastig vast te stellen en is er dan sprake van een momentopname, die regelmatig aan verandering onderhevig is. Daarom is het beter om een benadering te kiezen, die hier in de buurt komt en wel enige ruimte geeft aan het bedrijf. Hiertoe bestaan zeker mogelijkheden als maar goed onderbouwd wordt waarom het gekozen uitgangspunt de feitelijke situatie goed benaderd.

Als praktische oplossing wordt daarom voorgesteld om voor bedrijven die beschikken over een rechtsgeldige vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 uit te gaan van de maximale emissie op basis van deze vergunning. Immers met het verlenen van deze vergunning heeft het bevoegde gezag (de provincie) aangegeven dat er op basis van die vergunning geen negatieve effecten zijn te verwachten in omliggende Natura 2000-gebieden. Deze activiteiten kunnen dus toegelaten worden in het licht van de Nbwet 1998.

Mochten er veehouderijen voorkomen, die (nog) niet beschikken over een dergelijke vergunning, dan kan bij recente/actuele milieuvergunningen of meldingen worden uitgegaan van de maximale emissie op basis van deze vergunning. Immers de betreffende veehouder kan rechtsgeldig de veebezetting tot het maximum in deze vergunning aanpassen.

In geval van oude vergunningen dient de huidige situatie zo goed mogelijk te worden benaderd, bijvoorbeeld op basis van redelijk recente bedrijfsbezoeken van de Omgevingsdienst.

Vanzelfsprekend worden op dit vlak de adviezen van de commissie m.e.r. en de jurisprudentie nauwgezet gevolgd, zodat zo nodig op dit onderdeel bijgestuurd kan worden.

Het voorgaande betekent dus ook dat bij toepassing van eventuele wijzigingsbevoegdheden voor vergroting van bouwvlakken de ammoniakemissie per bedrijf niet mag worden vergroot.

De gemeente sluit uitbreidingen van veehouderijen, waarbij sprake is van een vergroting van de ammoniakemissie binnen het aangegeven bouwvlak (maar geen toename van de stikstofdepositie) echter niet uit. In zo'n geval is er vaak ¹ ook een vergunning op grond van de Nbwet 1998 noodzakelijk is, dan wel een

¹ Zodra de Programmatische Aanpak Stikstof in werking is getreden, treedt waarschijnlijk ook een besluit grenswaarden in werking op basis waarvan een ondergrens gaat gelden voor de vergunningplicht. Bij een vergroting van de ammoniakemissie, die leidt tot slechts een geringe toename van de stikstofdepositie geldt dan dus geen vergunningplicht meer op grond van de Natuurbeschermingswet 1998.

omgevingsvergunning onderdeel milieu. Op dat moment moet in ieder geval een uitgebreide openbare voorbereidingsprocedure gevoerd worden en er eventueel een besluit m.e.r (beoordeling) moet plaatsvinden.

Het bij deze vergunning(en) meenemen van een afwijking bestemmingsplan (als bedoeld in artikel 2.12, lid 1, sub a.3 Wabo) levert in die gevallen op zichzelf procedureel niet zo veel meer tijd en werk op, in vergelijking met een wijzigingsplan. Voorgesteld wordt om in de toelichting van het bestemmingsplan aan te geven dat de gemeente in principe niet onwelwillend staat tegenover dergelijke uitbreidingen zo lang dit geen significante effecten heeft op de N2000-gebieden enerzijds en anderzijds ook op andere omgevingsaspecten een dergelijke uitbreiding ruimtelijk en milieuhygiënisch inpasbaar is. Hierdoor zal een ruimtelijke onderbouwing moeten worden opgesteld.

Te overwegen valt om tegelijk met het vaststellen van het bestemmingsplan of daarna de gemeenteraad een besluit te laten nemen dat bouwplannen binnen de aangegeven bouwvlakken voor veestallen, waarbij er wel sprake is van toename van de ammoniakemissie, zonder dat dit leidt tot significant negatieve effecten in omliggende Natura 2000-gebieden (bijvoorbeeld door externe saldering), vallen onder de categorie van gevallen waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen nodig is. In dat geval kan het college van B&W sneller handelen om vergunning te verlenen. Het verschil in procedure met een wijzigingsplan is dan relatief klein.

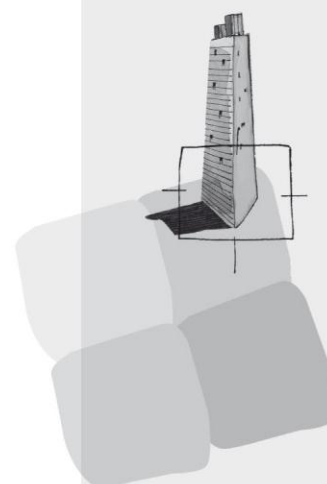
Colofon

Opdrachtgever
Gemeente Apeldoorn

Contactpersoon
Aletta Kelderhuis;
Jeroen Vermeij

Projectleiding
Henk Veldhuis

Projectnummer
013.00.01.20.13.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordening en Milieu BNSP
Utrechtseweg 7
Postbus 2153
3800 CD Amersfoort
T 033 465 65 45
F 033 461 14 11
E amersfoort@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort